

Handläggare
Inger Cronlund
Telefon: 0850803354

Till
Spånga-Tensta stadsdelsnämnd

Motion om en sammanhållen skoldag för alla

Svar på remiss från kommunstyrelsen (KS 2019/1463)

Förslag till beslut

Spånga-Tensta stadsdelsnämnd beslutar att överlämna tjänsteutlåtandet som svar på motionen.

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har remitterat en motion (KS 2019/1463) från Olle Burell (S) angående en sammanhållen skoldag för alla.

Socialdemokraterna vill utreda en modell som syftar till en sammanhållen skoldag för elever i grundskolan hela vägen från förskoleklass till årskurs nio. Det handlar om att se skoldagen, inklusive fritidshem och fritidsklubb, som en helhet. Samverkan mellan skola, fritids, kulturskolan och idrottsföreningar är grunden i modellen och syftar till att eleverna ska erbjudas meningsfulla aktiviteter.

Förvaltningen delar motionärens uppfattning att samverkan mellan skola, fritids, kulturskola, fritidsgårdar och idrottsföreningar är viktigt och en möjlighet att erbjuda elever både stöd i utbildningen och en stimulerande fritid.

Förvaltningen anser dock att det är viktigt att värna rektors uppdrag att vara skolans pedagogiska ledare och att intentionerna i motionen kan uppnås inom ramen för den upparbetade samverkan som redan finns där skolan har en avgörande roll.

Bakgrund

Kommunstyrelsen har remitterat en motion (KS 2019/1463) från Olle Burell (S) angående en sammanhållen skoldag för alla.

Motionären framhåller grundskolans betydelse för en individs möjligheter senare i livet. I motionen föreslås att skolan ska vidareutvecklas och rustas för att bättre kunna möta alla elever på individnivå genom fler anställda, fler stimulerande aktiviteter och där fler elever än i dag får möjlighet att delta. Detta ska enligt

motionären uppnås genom en sammanhållen skoldag som koordineras och leds av rektorn vid respektive skola.

Motionären menar att fritidsverksamheten är en underutnyttjad resurs. En utbyggnad av verksamhet som når alla elever från förskoleklass till årskurs nio föreslås i syfte att bidra till höjda skolresultat. Vidare menar motionären att orsakerna till en ojämlig skola ligger både i och utanför skolan. En aktiv och stimulerande fritid spelar liksom klassrumssituationen en viktig roll för lärandet. Motionären anser att skolan måste rustas för att i så hög utsträckning som möjligt kompensera för barn med socioekonomiskt svagare bakgrund.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för förskola, fritid och kultur och staben.

Ärendet

Olle Burell (S) föreslår att skolan ska vidareutvecklas och rustas för att möta alla elever på individnivå. Detta ska ske genom fler anställda och fler stimulerande aktiviteter som fler elever än i dag ges möjlighet att delta i. Enligt motionären kan detta uppnås genom en sammanhållen skoldag.

Motionären menar att likvärdigheten i skolan kan stärkas genom att ge elever möjlighet att använda skolans resurser och lokaler utanför den schemalagda undervisningstiden. Motionären framhåller att stadens pågående utvecklingsarbete ytterligare behöver stärkas, exempelvis genom att koppla särskilda resurser till nuvarande socioekonomiska systemet för att bygga ut en modern och innovativ fritidsverksamhet för elever i de äldre årskurserna.

Socialdemokraterna vill utreda en modell som syftar till en sammanhållen skoldag för elever i grundskolan hela vägen från förskoleklass till årskurs nio. Det handlar om att se skoldagen, inklusive fritidshem och fritidsklubb, som en helhet. Samverkan mellan skola, fritidshem, fritidsgårdsverksamhet, kulturskolan och idrottsföreningar är grunden i modellen och syftar till att eleverna ska erbjudas meningsfulla aktiviteter. Verksamheten ska även vara tillgänglig under helger och lov. Motionären lyfter att läxläsning med stöd av speciallärare, exempelvis en-till-en-undervisning, kan vara aktuellt. Enligt förslaget ska arbetet koordineras och ledas av rektorn vid respektive skola.

Socialdemokraterna menar att en sammanhållen skoldag kan få positiva effekter för tryggheten, inte bara på den aktuella skolan utan för hela närområdet. Vidare att en meningsfull sysselsättning efter skoltid kan skapa bättre förutsättningar för att ge stöd och insatser till barn och unga som befinner sig i riskmiljöer för missbruk och kriminalitet. Motionären menar att en rektorsledd verksamhet, även efter den schemalagda undervisningstiden, stärker skyddsfaktorerna för eleverna.

I modellen föreslås att alla medarbetare som bidrar till den sammanhållna skoldagen ska ha pedagogisk utbildning endera genom yrkesutbildning på gymnasienivå, på folkhögskola eller högskola. Socialdemokraterna menar att denna typ av skolverksamhet, med ett breddat uppdrag, är en viktig del i arbetet för en mer likvärdig skola och en bättre framtid för alla våra barn och unga.

Mot bakgrund av ovanstående föreslår motionären att kommunfullmäktige beslutar att Stockholms stad utreder en utvecklad fritidsverksamhet på grundskolor från förskoleklass till och med årskurs nio utifrån de olika socioekonomiska förutsättningar och behov som kan finnas.

Synpunkter och förslag

Förvaltningen anser liksom motionären att grundskolan är avgörande för vilka möjligheter en individ kommer att ha senare i livet. Skollagen slår fast att skolan ska vara likvärdig och att alla elever ska få en skola av hög kvalitet. Skolan ska sträva efter att kompensera för elevers olika bakgrund och förutsättningar.

Skolverkets rapport från 2018 *Analys av familjebakgrundens betydelse för skolresultaten och skillnader mellan skolor – en kvalitativ studie av utvecklingen över tid i slutet av grundskolan*¹ visar att familjebakgrund har stor betydelse för elevernas skolresultat. Rapporten visar, liksom tidigare forskning, att socioekonomiska faktorer har stor inverkan på en elevs skolresultat. I rapporten lyfts två möjliga orsaker till detta fram. Det ena är att skolan inte förmår att stödja elever med sämre förutsättningar i samma omfattning som tidigare. Den andra möjliga orsaken är att elevernas förutsättningar har blivit mer olikartade och gjort det kompensatoriska uppdraget svårare.

---

¹ *Analys av familjebakgrundens betydelse för skolresultaten och skillnader mellan skolor – en kvalitativ studie av utvecklingen över tid i slutet av grundskolan*, Skolverket, 2018.

Vidare visar rapporten att elever har blivit allt mer uppdelade mellan skolor utifrån socioekonomisk bakgrund och migrationsbakgrund, även om skillnaderna avstannat under de senaste åren. Även skillnaderna i betygsresultat mellan skolor har ökat. Mellan 2000 och 2016 har resultatskillnaderna mellan skolorna fördubblats. Detta kan enligt skolverkets rapport till stor del förklaras av ökad skolsegregation. I rapporten lyfts också andra förklaringsfaktorer för resultatskillnaderna mellan skolor, exempelvis att erfarna lärare och rektorer söker sig bort från skolor i utsatta områden samtidigt som de undervisningsskickligaste lärarna har störst betydelse för elevernas lärande.

Skolans socioekonomiska sammansättning har enligt skolverket fått en allt större betydelse för elevernas betygsresultat. Elever med samma socioekonomiska bakgrund får högre betyg om de går i en skola med gynnsam socioekonomisk sammansättning jämfört med om de går i en skola med mindre gynnsam socioekonomisk sammansättning. Betygen för elever med sämre socioekonomiska förutsättningar påverkas mest.

Förvaltningen anser liksom motionären att samverkan mellan olika aktörer är väsentligt för att uppnå det kompensatoriska uppdraget och att alla elever ska ges möjlighet att lyckas i skolan. Förvaltningen menar dock att det redan idag finns samverkan mellan skola och olika aktörer och att detta arbete kan vidareutvecklas. Inom exempelvis den lokala samverkansöverenskommelsen med polisen finns en struktur för samverkan mellan bland annat stadsdelsförvaltning, utbildningsförvaltning och polis. Förvaltningen anser att det är möjligt att inom ramen för detta arbete fortsätta utveckla samverkan mellan skola, fritidsverksamhet, kulturskolan och idrottsföreningar i linje med motionärens förslag.

Förvaltningen anser att det är viktigt att värna rektors huvudsakliga uppdrag, att vara skolans pedagogiska ledare och ansvara för att undervisningen utvecklas så att alla elever ges en undervisning av god kvalitet i en trygg miljö. Dessutom är fritidshem (förskoleklass till årskurs 3) och öppen fritidsverksamhet (årskurs 4 till 6) redan idag en del av skolverksamheten där rektor har stora möjligheter att utveckla uppdraget och samverkan med andra. Förvaltningen ställer sig därför tveksam till att rektor ska koordinera och leda ett utökat uppdrag om en sammanhållen skola för alla.

Förvaltningen delar skribentens uppfattning att samverkan mellan skola, fritids, kulturskola, fritidsgårdar och idrottsföreningar är viktig och en möjlighet att erbjuda elever både stöd i utbildningen och en stimulerande fritid. Förvaltningen anser dock att andra åtgärder och befintlig samverkan först bör utvecklas innan rektor ges utökat ansvar om en sammanhållen skoldag för alla.

Fredrik Jurdell
Stadsdelsdirektör

Connie Stålhäll-Wallin
Avdelningschef

Bilagor

1. Motion om en sammanhållen skoldag för alla

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Fredrik Jurdell, Stadsdelsdirektör	2020-06-05